

Debian GNU/Linux magyartási tippek

A továbbiakban igyekszem röviden összefoglalni, miként tudjuk a Debian GNU/Linuxot a magyar nyelv használatára rábírn. Az itt található megoldásnál lehet, hogy létezik egyszerűbb, de mivel nem vagyok a téma szakértője, csak a nálam bevált módszert tudom ismertetni.

Ahhoz, hogy beavatkozásunk sikeres legyen, rendszergazdaként kukkantsunk bele a rendszermagba, majd fordítsuk bele a következőket:

- File system – Native Language Support:
- Default NLS Option: "iso8859-2"
- Codepage 437 (United States, Canada)
- Codepage 852 (Central/Eastern Europe)
- NLS ISO 8859-1 (Latin 1; Western European Languages)
- NLS ISO 8859-2 (Latin 2; Slavic/Central European Languages)

Az esetek többségében bőven elég a fenti csomagokat modulba tenni, de természetesen szabadon csemegézhetünk a lehetőségek között. Következő lépésként a csomagkezelőt (dselect, aptitude stb.) érdemes elindítani, és a következő csomagokat telepíteni:

locales, icu-locales, ispell, manpages-hu, ihungarian, myhungarian, freefont, xfonts-scalable-nonfree, xfonts-100dpi, xfonts-100dpi-transcoded, xfonts-75dpi, xfonts-75dpi-transcoded, xfonts-base, xfonts-base-transcoded, valamint általában az *xfonts-biznet* csomagokat, különös tekintettel azokra, amelyek ISO-8859-2-re készültek. Ha rendszerünkre telepítve van az X, valószínűleg a fentebb említett csomagok közül is telepítve van már néhány. Amennyiben KDE grafikus környezetet szeretnénk használni, a *kde-i18n-hu* csomagról se feledkezzünk meg! A telepítést az

```
apt-get install locales
➔ ... telep tendi csomagok ...
➔ xfonts-biznet-* kde-i18n-hu
```

parancs kiadásával is megtehetjük, ha nem kívánunk csomagkezelő keretprogramot használni.

Ezt követően kedvenc szövegszerkesztőnké lesz a főszerep, amit rendszergazdaként kell használnunk. Karakteres felületen is van némi dolgunk. Ameddig a konzol által használt betűtípus nem támogatja a latin2-es, azaz az iso-8859-2 kódolású karaktereket, ne is ringassuk magunkat abban a hitben, hogy gyönyörű ékezetes betűink lesznek. Ezen a gondon két módon segíthetünk: az első a fonty csomag telepítése, a másik, hogy a kívánt változtatásokat kézzel készítjük el. Ehhez nyissuk meg szerkesztésre a */etc/console-tools/config*-ot, majd minden sor elé tegyünk #-ket, és illesszük be a következő sort:

```
SCREEN_FONT=iso02g
```

A következő lépésben a nyelvi változókat állítjuk magyarra. Itt először szintén a csomagokat érdemes használni, a *locales* telepítése közben a rendszer jó esetben felkészíti a gépet a magyar környezetre. Ha a beállításokat kézzel kívánjuk megtenni, a következő

főbb lépéseket kövessük:

A *LANG* és az *LC_ALL* változókat "hu" vagy "hu_HU" értékre kell állítanunk. Próbáljuk ki mindkettőt, rendszerre válogatja, hogy melyik jó. Az esetek többségében a "hu_HU" szokott tökéletes eredményt adni. Mivel a Woodyban az utóbbi időben rendszeresen nem találok a */etc/environment* állományt, a biztonság kedvéért létrehozom a következő tartalommal:

```
LANG=hu_HU
```

A */etc/profile* állományba illesszük be a következő sort:

```
export LC_ALL=hu_HU
```

A *loadkeys hu* parancs segítségével tölthetjük be a magyar billentyűkiosztást akkor, ha a *locales* telepítések nem kértük, hogy rendszerindításkor is ez a kiosztás éljen. A */etc/locale.gen* állományban tárolja a rendszer, hogy milyen környezeteket kell elkészítenie:

```
en_US ISO-8859-1
hu_HU ISO-8859-2
```

Ha a fájlban (vagy a rendszer fontosabb elemeiben) valamit megváltoztattunk, a gépet a *locale-gen* paranccsal utasíthatjuk a környezet újbóli elkészítésére. Végezetül a */etc/inputrc*-be is érdemes belekukkantanunk. Az *input-meta* és az *output-meta* bekapcsolásával engedélyezzük az egyedi karakterek (ő, ű stb.) közvetlen használatát. A *convert-meta* változó akkor érdemes kikapcsolnunk, ha az *ALTGr* gomb nem működik megfelelően:

```
set convert-meta off
```

Ezután máris magyar nyelven élvezhetjük rendszerünket, és ékezetes karaktereinket is használhatjuk.

A KDE grafikus környezet a fentiek ellenére sem lesz mindig önműködően magyar, hiszen ott a megfelelő nyelvet a KDE vezérlőközpontjában, a *Personalization -> Country & Language* menüpont alatt kell kiválasztanunk.

Mutt

Magyartási folyamatunk következő lépéseként következék egy sokak számára rendkívül fontos program. A *Mutt* levelező hihetetlenül okos, így most nem is kívánok elmélyedni a lehetőségek ismertetésében, csupán a */etc/Muttrc* állományban javasolnék néhány kiegészítést:

```
set charset="iso-8859-2"
charset-hook iso-8859-1 iso-8859-2
set send_charset="us-ascii:iso-8859-2:iso-8859-1:utf-8"
```

A *vi* szövegszerkesztőtől idegenkedőknek javasolom a sor begépelését:

```
set editor="mcedit"
```


Gibizer Tibor (gibzo@linuxmania.hu)
Újságíró, immár hét éve a Linux elkötelezett híve. Imádjja a kutyákat, a kerékpározást és az autós csavargást.